

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNOVÉLDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNOVÉLDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Vázerünk: Az új és a régi. A felekezeti kérdés. A megengedett vesztegetés.

Nagyravágó tehetségek, ficzánkáló léngelmék, világjavító tervezgetések se Széll Ignácnál, se Gulner Gyulánál nincsenek.

szor Wekerlének vagy Bánffyának, most pedig Széll Kálmánnak neveznek. Egy kissé talán rosszabb lesz, mint azok; holmi klerikális és nemzetiségi és osztrák befolyások talán erősebbek lesznek benne, mint a multban, de azért bizony csak a régi marad ez.

a képviselőház mai többségét vezeti a választások tisztaságának megvédésénél.

bolast vittek végbe az események, a miket nyomán keserű csalódások termettek. Kétféle mar, hogy a jog, törvény és igazság jelszava csak közönséges czéger, a fekezhetetlen hatalmi vágyának leple, melyet állukgatól, rongyossá tett a sikerétől vérszemét kapott hatalmi tábor rut ósztöncinek kitérés.

Az új és a régi.

Egy kis forgószél támadt a belügyminiszeri palotában. Jakabffy ment, Gulner jött, Széll maradt. Lesz-e valamelyes nyoma a forgószélnek? Eltűnt-e az avartól neki szemet? Vagy csak egy kis port szór az ember szemébe s azután elcsúszkál szemekül?

Mi ennek az oka? Hát minden czikkiró a belügyi államtitkártól várna immár a képviselői megbízatás megszerzését? Bizony csalódnék vagy csalódik is, ha tőle várna.

Közölgatási reformot se jelent Gulner államtitkarsága. Ezt is megmondta ő maga elég nyíltan. Ezt se engedti meg az általános politikai helyzet. De nem engedti meg a pénzügyi helyzet sem. Különben is bajos elképzelni, hogy épen Széll Ignác és Gulner Gyula, a két törzsközi megyei ember vállalkozzék a merev államotitási kereszt-hajlására.

Kormányegyei körében a függetlenség Kossuth-párt határozott állást foglalt. Thegy Ferenc, ki Komárom megye közgyűlésén kezdeményezte volt a megye becsületes és hazafias fölleléseinek, hosszabb talpraesett beszédben védelmezte a komáromi kérvényt. Kézzeffolyhatóságokat mondott el. Rámattatott arra, hogy a törvény emellett intézkedések merőben ellenkeznek a törvénynek nyíltan hárított tendenciájával és egész szemellenfél. Hogy a fuvardíjak megállapítása, s az etetés-ítatás törvényesítése mellett a kuriai bíráskodás egész intézménye elvesztési előkési alapját. Hogy azokon az állapotokon, melyeknek szegénytelensége miatt pirult minden becsületes magyar ember, s a melyeket a kuriai bíráskodással javítani akartak, még inkább rontanak a törvény intézkedései. Hogy ezek undok piszkos sadorják bele a polgár egyik legszentebb és legalkotmányosabb jogát: a választói jogot. Hogy az, a mi a régi gyakorlat mellett büntető cselekmény volt, és csak a törvények lelkiismeretlen, gonosz alkalmazása mellett fajult el országos gyakorlat: jövőre a kuriai bíráskodás daczára, sőt épen a kuriai bíráskodásról szóló törvény védelme alatt, nem lesz többé büntethető. Ily szememben beszélt Rátay László is.

Mas szemmel nézik már az emberek a dolgok rendjét. Látják már, hogy a szóban forgó törvény csakugyan piszkos ékszer. Még nincs alkalmazásban. Még nem élt vele a kormány. De már nyilvánvaló, hogy mire spekulálnak vele és általa. Arra, hogy törvény övja a választási visszadéséket. Arra, hogy még tagyabrá nyissák vele a törvényhozás kapuit a pénzbeszűrés számára s ugyszólván lehetelenné tegyék a szegényebb, de igazán hivatott, gondolkosra tiszta, érzésre független, politikai szereplésre bátrabb társadalmi elemeknek a parlamentbe való behatárolását. Mit nekik erkölcs? Mit nekik alkotmányos érzés? Mit nekik jog és szabadság? A fő a hatalmi érdek.

Jakabffy távozása nemcsak rendszerváltozást, de még csak színváltozást se jelent. Tisztességes ember, közepes politikus, közepes kormányzó, minden gondolat és minden szenvedély és minden egyéni irány nélkül, a központi kormányzat zakatoló malmát egyszerűen el tudta vezetni. Távozásra se jobbá, se rosszabbá nem teszi a helyzetet.

E párt beolvadásától megijedt a szabadelvű párt. Azt hitte, fel fogja őt falni. Azt hitte, nem ő az a csethal, a ki elnyeli Jónást, hanem a nemzeti párt az a Jónás, a ki elnyeli a csethalat. Jédtében védekezett minden módon. Apontyit elküldte az operencziás tengerre örök békét csinálni s addig nem is ereszté haza, míg azt meg nem csinálja. Horánszkyt pedig folyton küldi még messzebbre, hogy itthon ne csináljon örök háborút. Azt a néhány husos fazekat, melyben épen most átközött keves a lus, úgy őrizte nagy gondot és gyötöréssel, hogy a nemzeti párt sissera hadai valahogy közel ne férközhessenek.

E párt régen kellepelt már azon eszmék és törekvések köréből, melyek egykor akár a Deákpartot, akár a balközépet, sőt még a Wekerle-korszakot is lekesítették. Talán maga Gulner egyedül őrizte meg lelkeben a multnak becses hagyományait. Idegen volt ő már régen ezen a pártban. A párttal tartott még, de már rég nem érzett vele. Valahogy ott felejtette a sors, maga se tudja, miként.

De így szememben beszélt az Egypártús hasábján Eötvös Károly már a paktum születéséről. Kezdeffolyhatóságok ezek. De a jog, törvény és igazság jelszavával jedszó újabb kormányzat szellem egy azert provideált a választási viszáselekek legundokabb fajtájának törvényesítése mellett, hogy a hatalomnak, a pénznek annal szabadabb szerepére lehessen a népakarat meghamisítása körül. Dehogy akarnak a jobboldalon tiszta választásokat! Soha sem is akartak. Tudatosan csinálták azt meg, hogy a paktum egyik fölleletel, a kuriai bíráskodás intézményét szennyre tette be az alnak hamisság.

Ezt akarják. Ezért nem vehető komolyan a komáromi kérvény. Ezért ellenzi Széll Kálmán a botrányos paragrafusok törölését. Az, hogy a törvényt még nem próbálták ki a gyakorlat, csak körmönfont okoskodás. Kipróbálták már a fuvardíjak megállapítására tett zavaros és botrányos előkészületek. Kipróbálták már a választók és jelöltek számára adott kitanúsítások. Azok a lecczék, hogy miképpen kell és lehet majd a paragrafusok védelme alatt büntetlenül vesztegetni, a nép erkölcsét rombolni, ámitani és hazudozni. Felesleges itt minden további próbát! A törvény rossz, kárthatos, Valóságos mérget tartalmaz. És ezúttal vetették el Komárom megye kérvényét.

Széll Ignác ott maradt és jeles elismerést kapott a koronától. Hogy a legfelsőbb kitüntetés ér-e valamit vagy semmit se ér: erre nézve nincs határozott véleményünk, mívelhog nem akarjuk, hogy e pillanatban véleményünk legyen. De ha valamit egyáltalán ér: akkor Széll Ignác megérdemelte. Nem kormányzó érdemeiért, hanem Egyéniségeért.

Mi hát kinevezésében az a feltűnő, a mi a publicisztikát olyan hangos beszédre szította föl? Bizony nem más, mint az, hogy ő ahhoz a szerencsétlen nemzeti párthoz tartozott.

Hogy nem minden rokonszenv nélkül nézzük legalább kezdetben új állásának elfoglalását: im ez az oka. Sok hamisságot csinált már Széll Kálmán rövid idő alatt is. De azt a hamisságot röjjük fel neki legkevésbé, a melyet Gulner Gyula kinevezésével elkövetett.

De így szememben beszélt az Egypártús hasábján Eötvös Károly már a paktum születéséről. Kezdeffolyhatóságok ezek. De a jog, törvény és igazság jelszavával jedszó újabb kormányzat szellem egy azert provideált a választási viszáselekek legundokabb fajtájának törvényesítése mellett, hogy a hatalomnak, a pénznek annal szabadabb szerepére lehessen a népakarat meghamisítása körül. Dehogy akarnak a jobboldalon tiszta választásokat! Soha sem is akartak. Tudatosan csinálták azt meg, hogy a paktum egyik fölleletel, a kuriai bíráskodás intézményét szennyre tette be az alnak hamisság.

Ezt akarják. Ezért nem vehető komolyan a komáromi kérvény. Ezért ellenzi Széll Kálmán a botrányos paragrafusok törölését. Az, hogy a törvényt még nem próbálták ki a gyakorlat, csak körmönfont okoskodás. Kipróbálták már a fuvardíjak megállapítására tett zavaros és botrányos előkészületek. Kipróbálták már a választók és jelöltek számára adott kitanúsítások. Azok a lecczék, hogy miképpen kell és lehet majd a paragrafusok védelme alatt büntetlenül vesztegetni, a nép erkölcsét rombolni, ámitani és hazudozni. Felesleges itt minden további próbát! A törvény rossz, kárthatos, Valóságos mérget tartalmaz. És ezúttal vetették el Komárom megye kérvényét.

Budapest, április 25.

Megyei ember, táblabíró; egyszerű, nyílt, átlátszó lélek; se nem kapaszkodik, se nem dicsékedik; jó magyar; minden dolgot megfontolja, minden dolgot jól tekint; elvegezni; nagy eszmékre nem vállalkozik; megyei környezeténél s természeténél fogva nyugalmas szabadelvű; nem paczkáz, nem hatalmaskodik, igazságtalanságra fejt nem adja; tisztességes, jóval a közfelfelé. Azok közé az emberek közé tartozik, a kiket rend, rang és kitüntetés soha se szokott észrevenni, a kiknek a kitüntetéssel semmiféle sebet, lyukat vagy foltot eltakarni nem szükséges. Azt halljuk, hogy a kitüntetésre nem is a miniszterelnök ajánlotta s hogy a kitüntetés öt lepte meg legjobban. Az is érdeme, ha csakugyan meglepte őt.

Van. De egyáltalán nem az, a mit felőle képzelnek. Új programot nem jelent. Ezt megmondta Gulner Gyula. De ha meg nem mondta volna: belépése akkor se jelentene új programot. Se az általános helyzet nem olyan, se Gulner állása nem olyan, hogy akár egyik, akár másik megtűné és elbírná az új programot. Marad az a rendszer, melyet egyszer Szapárynak, más-

szor Wekerlének vagy Bánffyának, most pedig Széll Kálmánnak neveznek. Egy kissé talán rosszabb lesz, mint azok; holmi klerikális és nemzetiségi és osztrák befolyások talán erősebbek lesznek benne, mint a multban, de azért bizony csak a régi marad ez. Közölgatási reformot se jelent Gulner államtitkarsága. Ezt is megmondta ő maga elég nyíltan. Ezt se engedti meg az általános politikai helyzet. De nem engedti meg a pénzügyi helyzet sem. Különben is bajos elképzelni, hogy épen Széll Ignác és Gulner Gyula, a két törzsközi megyei ember vállalkozzék a merev államotitási kereszt-hajlására.

Kezdeffolyhatóságok ezek. De a jog, törvény és igazság jelszavával jedszó újabb kormányzat szellem egy azert provideált a választási viszáselekek legundokabb fajtájának törvényesítése mellett, hogy a hatalomnak, a pénznek annal szabadabb szerepére lehessen a népakarat meghamisítása körül. Dehogy akarnak a jobboldalon tiszta választásokat! Soha sem is akartak. Tudatosan csinálták azt meg, hogy a paktum egyik fölleletel, a kuriai bíráskodás intézményét szennyre tette be az alnak hamisság.

Ezt akarják. Ezért nem vehető komolyan a komáromi kérvény. Ezért ellenzi Széll Kálmán a botrányos paragrafusok törölését. Az, hogy a törvényt még nem próbálták ki a gyakorlat, csak körmönfont okoskodás. Kipróbálták már a fuvardíjak megállapítására tett zavaros és botrányos előkészületek. Kipróbálták már a választók és jelöltek számára adott kitanúsítások. Azok a lecczék, hogy miképpen kell és lehet majd a paragrafusok védelme alatt büntetlenül vesztegetni, a nép erkölcsét rombolni, ámitani és hazudozni. Felesleges itt minden további próbát! A törvény rossz, kárthatos, Valóságos mérget tartalmaz. És ezúttal vetették el Komárom megye kérvényét.

Hogy Gulner Gyulával, az új államtitkárral a legjobb békességben fog lenni, az még akkor is bizonyos volna, ha hivatalos helyiségek és hatáskörök teljesen el nem volna különítve egymástól s ha összekötözésre minden nap módjuk és alkalma nyílnék is.

Van. De egyáltalán nem az, a mit felőle képzelnek. Új programot nem jelent. Ezt megmondta Gulner Gyula. De ha meg nem mondta volna: belépése akkor se jelentene új programot. Se az általános helyzet nem olyan, se Gulner állása nem olyan, hogy akár egyik, akár másik megtűné és elbírná az új programot. Marad az a rendszer, melyet egyszer Szapárynak, más-

szor Wekerlének vagy Bánffyának, most pedig Széll Kálmánnak neveznek. Egy kissé talán rosszabb lesz, mint azok; holmi klerikális és nemzetiségi és osztrák befolyások talán erősebbek lesznek benne, mint a multban, de azért bizony csak a régi marad ez. Közölgatási reformot se jelent Gulner államtitkarsága. Ezt is megmondta ő maga elég nyíltan. Ezt se engedti meg az általános politikai helyzet. De nem engedti meg a pénzügyi helyzet sem. Különben is bajos elképzelni, hogy épen Széll Ignác és Gulner Gyula, a két törzsközi megyei ember vállalkozzék a merev államotitási kereszt-hajlására.

Kezdeffolyhatóságok ezek. De a jog, törvény és igazság jelszavával jedszó újabb kormányzat szellem egy azert provideált a választási viszáselekek legundokabb fajtájának törvényesítése mellett, hogy a hatalomnak, a pénznek annal szabadabb szerepére lehessen a népakarat meghamisítása körül. Dehogy akarnak a jobboldalon tiszta választásokat! Soha sem is akartak. Tudatosan csinálták azt meg, hogy a paktum egyik fölleletel, a kuriai bíráskodás intézményét szennyre tette be az alnak hamisság.

Ezt akarják. Ezért nem vehető komolyan a komáromi kérvény. Ezért ellenzi Széll Kálmán a botrányos paragrafusok törölését. Az, hogy a törvényt még nem próbálták ki a gyakorlat, csak körmönfont okoskodás. Kipróbálták már a fuvardíjak megállapítására tett zavaros és botrányos előkészületek. Kipróbálták már a választók és jelöltek számára adott kitanúsítások. Azok a lecczék, hogy miképpen kell és lehet majd a paragrafusok védelme alatt büntetlenül vesztegetni, a nép erkölcsét rombolni, ámitani és hazudozni. Felesleges itt minden további próbát! A törvény rossz, kárthatos, Valóságos mérget tartalmaz. És ezúttal vetették el Komárom megye kérvényét.

Bolyongások.

Ita: Mátyásné Márk Aranka. E történetnek, melyet most elmondani akarok, kezdő szálai melyben be vannak ágazva, bogozva az öreg multba. Abba a multba, mikor még nem voltak vasutak, s a mi vidékünkön mégis olyan heted-hét órágra szóló vásárok estek, hogy a Belső-Szabolcstól Szebenig is tömegesen tödültek ide. Készűnő, alattomos szerb kupeczek, zsíros-kódmónó, pénzes bojárok, dehogy maradtak volna onnan el. Sőt az évenként többszörök találkozás bizonyos baráti viszonyt is kötött a különben bizalmatlan, kétkedő aföldi czivis és be-beállító vendége között, a mi főleg abban nyilvánult, hogy a vendég több esztendő ismeretség után rá merie bizni a szállásadóra aranytal tel túszejt is. Mit az emberséges czivis nagy megilletésének vett; azzal soha vissza nem élt. Nagy Balogh Istvánknak is megvolt a maguk vasári „kovarélyosa”, a mint ők maguk neveztek. Örmény volt-e, szerb volt-e, soha nem kutatták: keresztváru idegenekkel nem sokat beszélgettek. Anyit tudtak róla, hogy Drugsits Zachárnak hívják. Több mint tíz esztendő óta hozzájuk szállt, tenérek arany-, ezüst-kécsével, egész mesés értékű vagyonával, melyet utazásaiban mindig magával cipelgetett. S minthogy a jó czivis minden alkalmasabb inkább, mint nehéz kiejtésű nevek tanulgatására, egyszerűen sutba dobta a nevét; úgy okoskodva, hogy az idegen ha nem tót, bizonyosan rác, az esztendő Rác Zachárnak. Az a sajnáltság szokása is megvan az én aföldi népemnek, hogy mind a maga emberét, mind a bevándorlóitakat szereti megkülönbözteltetni. Ha több tót név van a városban, bizonyos dolog, hogy az egyik Tótot bizonyos nagypapjáról még mindig sánta Tótnak hívják; így vannak aztán és lesznek Tótnak Kovácsok, cigány Dákok, hickás Szabók és így tovább. Ezt az elnevezést le nem mossam sem Tiszta, sem Duna még az unokáinknak az unokáikról sem. Drugsits Zachárt sem ismerték s neveztek város-esté másként, mint kincses Rác Zachárnak.

A szép, hosszú fekete szakalu csendes örmény csak megmosolygotta, szo nélkül elhallgatta és túrta a róla esett minden beszédek. Nem kérdezett, de nem is felelt soha. Végezte dolgát a vásáron, seym kezkenőt vagy két szél bökötöt vett vásárlásból a szállásadójának, tükrös, mézes szivet a haznál futkarzó arva Eszternek. Így mindenkinek eleget téve, kegyes meghajlással bucsuzott s szekérre ült, hogy a következő vásáron viszontlassa ismét a görögnyelű, szemetes parasztdudvart, és annak becsületes, istenféle lakóit. Egyszer azonban elmaradt kincses Rác Zachár. Nem látták többé jámbor, aczélek szeméit, nem, gondosan ápoló iornas kezét. Nem látták kopott szerkerét, arannyal telt túszejtét. Mindez elmaradt örökre. Helyette magas, sugar, villogó szemű gavallér hajtott be négy tüzés, drága mént a két alváló külső ház otromba fakapuján. Az apa meghalt, fíra nagy örökséggel együtt, örökbe maradt Nagy Balogh Istvan uram vasári kvartélyja is. Az apának jó volt, jó lesz a fiának is, a szenvedélyes szemű, beszédes fiúnak, a ki csupa tűz, csupa láng, merő életben az apával. Nagy Balogh Istvánné olyan szívesen ölelte keblére, mintha csak saját fia lett volna. A gazda megmutogatta neki iabas jószágait, felsorolta szomszéd földjeit. Eszlike pedig ott sürgött-forgott körülötte a növendék hajdonok bajos, ártatlan egyszerűségével. Szóbelő szó lett. A gavallér nagyon szívesen kergette Nagy Balogh Istvánék házat, nem is titkolta, nem is hallgatta el. Tudja isten, a gazdák mégis szívesebben látták volna maguk fajtájú legényt. Ne legyen gazdag, ne legyen ur féle, de ha a „bassa halgan” belül ringattak bölcsőjét, mégis nagybold becsülete. Az igaz, hogy kincses Rác László nagyon gazdag ember, uras ember, de isten bocsássa meg neki papista a szegény, még hozzá örmény is — leneszté kupecz fajta. Magyar asszony volt Nagy Balogh Istvánné — magyar asszonynak vérvé válik, vele együtt mulik el szíves, vendéglátó örmézetek. Mindamellet, hogy Esztert tiltotta Rác Lászlótól, olyan évés-ivásokot csaptak vásárok a fiatal ember kedvéért, hogy lakodalomban is sok lett volna.

Sőt mikor látták, hogy kincses Rác László bomlik a magyar nőáért, az asszony titokban foszlós kalacsot, sültet, hóféher kenyeret pakolt fészes, fonott kosárba, a gazda homokos karcsot csemesített hozzá, s felpakolta, neki készülté, ki ment a familia a fonatos sora. Itt azután beülték a legközelebbi üres sátorba. A gazdasszony beterítette a hosszú, keskeny ivó asztalt a magával hozott teher abroszsal, annak rendje és módja szerint tányért, kóst, villát szedte elő az előre kiküldött termetes kosárból. Kenyér, sült, boros üveg asztalra került. Mikor rendbe voltak mindezzel, megrendelték a fonatos. Piros arczu, elhízott asszony volt a fonatos tészta nagy mestere. A sátor előtt ült alacsony széken, előtte nagy halmas parázs tűz; tűz fölött vasbogracz tele buzogó zsírral. Az asszony terden leherített csikós vaszonkendő; azon sodorja kövér, ügyes kezével a letakart dagasztó teknőből kiszedtegetett tésztát s dobálja nagy gyorsasággal a sustorzó zsírba. Nehány perc; s a nagy tal ugyancsak meg van teltozve forró, kivanatos, rozspiros sült tészával. A sátrak előtt itt is, ott is megszólal a czigánybánda. Dalolás, kurjongatás — néhol már duhajkodása is fajul a kitoró jövedv. Mindez rendkívül tetszik kincses Rác Lászlónak s börtöl meg szép leány szemekből mámorosan megesküzik nyomban, hogy ha őt jött-mennek sötétül is — nem lesz jött-ment a fia. Odaluggja hazáját, földeket vasárol a szép magyar Aföldön, gyermekei ennek a kedves, homokos földnek porában játszak első játékaikat. Mi mindent nem mondhat a gyorsan pergő nyelvvel a bor, meg a szerelem! Megígérte — megtartotta. Pedig akkor még sok nehézségekkel járt a település. Engedélyt kért a városi magisztrátustól, kezest mutatni, a ki jót áll becsületes muljárét. Még hozza az ősz éjvisejlen hozzáférhetelensége. Idegennek nem szeretté senki földet adni. Nagyon szorult ember lehetett az, ki hajlandó volt jött-mennek alkuba bocsátkozni. Sok hűhő után rendbe jött minden. A kézfogó is megtörtöttak nagy szíven. Nagy Balogh Istvan uram próbát ugyan némi ellenvetéket tenni, hogy gyermek meg Eszter, korai meg a főfő. De tetszést, ki jobban a

dolgot velejég látott, helyben hagyta, sőt sietette is, tekintettel arra a holdvilágos esteire, mikor a szerelmes pár titolon ellenére a kapuban bucsuzkodott, még pedig edes eszókál — hosszú öléssel. Már pedig hajdanvaló jó predikátor boldogult Meliusz Juhász Péter városban igen szigorú erkölcösköi uralkodtak s nem mátkás lanykak ferival csokolozni, ha rajtakaptak — egyenlő volt az erkölsi halálal. Nyomban kipredikálták, haját lenyiratták s ekézást követelték tőle. Természetesen szegény boldogtalan teremelésnek örökös pártát raktak a fejére. Így elkövetkezett szép sorjában kézfogó, kézfogó után esküvő. Kincses Rác László takaros tanyaházat huzaolt a földjén s oda vitte a fiatal szép menyecskét. Kasza-kapa csengés volt az ebresztőjük, hazatért dolgokos melibus danaja az altatójuk, pilyalany ismerek mindennapi kedvelésük. Nem is mozdultak ki jó darab ideig a tanyáról. Rác László egyre-másra vasárolta a szomszédos földeket, nádas sasház helyett hatalmas cserespeképitelt építetelt. Szóval mindjohabban befészkeltek magokat, meghonosodtak az új uradalomban. Jól ment minden, míg a nagyreményekkel várt fiú örökös helyett leányt nem adott a végzet, s mert nem valami jó szívet fogadtak, a tréfas sors meg egy másik leányt is koldított hozzá — hogy végleg megkeresette kincses Rác László addigi boldog életét. Ekkor kezdett feltámadni benne a régi duhaj természet, ekkor jött ismét forrongásba a már csendesen, rendszeren folydogáló örmény vér. Helettek töltött a városban, heteken át dorobozott korhely cimborákkal. Ivott, kártyázott, tombolt fektelendő. A felesége csak ott sirdogált, csak ott busongott a két apró ártatlan teremelés a magányos tanyára nagy, lakálytalan terneiben. A gazdaság meg nem érezte meg a gazda pazarlását, de megérezte a hitvesi szívet. Oda voltak a boldog órák, eszállott a szerelem. Kincses Rác László, mint idegen járt-kelt a maga jószágán. A vere, a szenvedélye ellenállhatlanul soderia a tiszta tűzhely mellől a bünbe. A két ártatlan pici gyűgyögése nem ebresztett benne apai szeretetet. Feleséghez sem volt jó, sokszor kifakadt s mamoros fővel durva, igaztalan volt hozzá.

Ezekben a szomorú napokban könyörült meg rajlok a gondviselés: egy görös álla, cseppsig öntudatlan mosolygásban megadta a megváltást annyi szenvedés után — megadta a hitet anyai kétértelműs után. Tisztaírti kelt a Kincses Rác nevet, van már a ki tovább viselje — mosogatónti kelt a belerögzött föltoakat, szennynek nem szabad maradni rajla. A fiáért! A kövér kezű, hamvas arczu, csepp emberért. Deresedni kezdett már kincses Rác László feje, mikor vagyonáról lekoptak a teher, nevérel lekopott a rozsdafolt. Nehány év könyömlésé, hej, de soka lett helyrehozó! A fia is kamassza nőtt azalatt. Szep fiú volt s igen nagy erejű. Rendre kaszáit a napzamosokkal, az urfi mindig jobban bírta, mint bármelyik markos parasztelegyen. Imadta az erdőt, mezőt, nagy szeretet vonzotta fűhöz-fához. Mintha börtönbe zárták volna, mintha elvetétek volna tőle az dítelő levegőt: szinte fulladozott kincses Rác László fia, Miklós, mikor a városba vittek iskolákat jarni. Gyűlötte a dóhos, nehéz szagu tantermeket, gyűlötte a napról-napra való egyformaságot. Ha nagyon meg akarták bűntelni, nem bocsátottak huza a szünnapokra. Ilyenkor lazongott benne apja heves vére s mint koltrebez zart vadallat, oklőbe szorított kezeikkel jart-keit, s véresre harapta ajkát lehetetlen dühében. Különben jószívú és érzékeny volt, mint egy leány. Ha rongyos, ehes gyermekek latott, magával vitte, zsepből zsepből megvendégelte s ruhával ellátta. Az anyja gyöngéd kedélye s az apa lobbanékony vére küzdöttek a meg nem állapodott, fejlődő gyermekkelben. Urak hosszat elült anyja lábainál, nagy dió-barna szemével halásan simogatta annak hervadásban is nagyon szép arczát. Ugyanaz a kincses Rác Miklós volt-e ez, ki pár órával később czifra, kivurrott parasztlábrán s pörge árvalányhajás kalapban rogyásig hajszolta fúrge lábú lovat? Ugyanaz volt-e, ki számtalan estén tengeri hántókon gyűjtött nótázott parasztlányokkal s feszült figyelemmel csodálta romantikus belyar történetek nimbuszos alakjait, legendaszere galváriait? Szilaj lelke szinte szomjazta ezeket a történeteket, melyekben a hős vérel terheit jelték gyakran

A felekezeti kérdés. *)

Ita: Mocsáry Lajos. A hírlapi felekezeti vita jórészt elhallgatott, de az övédelmelemer serkent hazai protestantizmus nem telteti meg többé a klerikális agitációnak azt a szolgálatot, hogy egy kis megzavarás után ha borítandul ássa ill-ott mar fel is robbanó aknát; nekünk napirenden kell tartanunk életkérdésünket; engedje meg e lap tisztelt szerkesztőse, salvo jure asterisci, hogy ezen rövidesen semmi esteire nem abszolválandó kérdéshez, saját számlámra, még egyszer szólhassak. Az elmlút egy pár hét alatt folyamatosan volt vitának meg volt azon eredménye, hogy sikerült visszavereni a perfid állítást, mely szerint a pro-

*) Mindenben nem értünk ugyan egyet az illusztrációk iróval, de ezikket azért csatlak meggyezés nélkül közöljük minthogy lapunk irányt a olvasónk előtt teljesen világos. Anyit mégis meg kell jegyezni, hogy a javasolt rendelkezés az idő szerint legalább csakugyan cskszóval lenne mert a politikai erők aránya ma ugy all, hogy minden ter viziókéslet varatlan és kiszámíthatlan meglepetést idézhet elő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetőrovatban minden szociális beiktatás közönséges péntekkor 4 fillérrel, a compact beiktatás 8 fillérrel fizetendő.

Minden hirdetőre felváltásnál ad a kiadványt ingyen. Címzett elutaztatás minden közönséges után még 60 fill. bevezetékkel fizetendő.

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelbelyeg vagy levelezőlap beklüszöl és a hirdetés alatt aloszám közöljük. TELEFON 5166.

Kis hirdetések

Kiadóhivatali üzenet. Tudakozódásoknál csak olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbeléget beküldötték. Jelleges hirdetéseknek a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

pönz-szokrányok

Hosszú és rövid pönz-szokrányok. Kereskedelmi végzett. Kereskedelmi végzett. Kereskedelmi végzett.

Alkalmazási keres.

Kereskedelmi végzett. Kereskedelmi végzett. Kereskedelmi végzett.

Masszőzóna, okleveles

Masszőzóna, okleveles. Masszőzóna, okleveles. Masszőzóna, okleveles.

Külföldi.

Külföldi. Külföldi. Külföldi.

Spóra-féle

Spóra-féle. Spóra-féle. Spóra-féle.

Alkötözések

Alkötözések. Alkötözések. Alkötözések.

Felhívás.

Felhívás. Felhívás. Felhívás.

SCHWARZ M. L.

SCHWARZ M. L. SCHWARZ M. L. SCHWARZ M. L.

Burger Vilmosné

Burger Vilmosné. Burger Vilmosné. Burger Vilmosné.

Nemesek A.

Nemesek A. Nemesek A. Nemesek A.

Deutch Julia

Deutch Julia. Deutch Julia. Deutch Julia.

Toldi Lajos

Toldi Lajos. Toldi Lajos. Toldi Lajos.

Eladás.

Eladás. Eladás. Eladás.

Házadás.

Házadás. Házadás. Házadás.

Busuló Gentry.

Busuló Gentry. Busuló Gentry. Busuló Gentry.

Pályázatok

Pályázatok. Pályázatok. Pályázatok.

Egy

Egy. Egy. Egy.

SZLIÁCS ACZÉLFÜRDŐ. Felső-Magyarországon. Egyedül ismeretes szénsavdús vasas héjforrás.

Szenciációs találmány. A szájpadiás nélküli fogak. WELLNER GYULA. Budapest, Andrássy-ut 38.

Az „ATHENAEUM” részv. társulat kiadásában Budapestben megjelent: A valódi szakácsasság vagy legújabbán átvizsgált és tökéletesített KÉPES PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Gleichenberg gyógyhely. Alapítva 1865-ben. A legjobb zongorák, pianók és harmonikák.

20% légszesz-megtakarítást. Biztosítunk gáznyomásszabályozóknak szabályozó csavarokkal együtt való alkalmazása által.

Hirdetések a lap részére felvételnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. sz.

Állandó nagy butor-kiállítás. Kizárólag csak magyar műiparműveket, melyeknek valódi értékét kezeskedünk.

Tavaszi és nyári idény 1900. Valódi brünni szövetek. Egy szalvony 3.10 méter.

Rud-acetylen-lámpák. valamint: Spritzbogen, oldal-, kert-, pék-, zsebkérekpar-, folyosó-, udvari- és orvosi-acetylen-lámpák kaphatók.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Tavaszi és nyári idény 1900. Valódi brünni szövetek. Egy szalvony 3.10 méter.

PARÁD GYÓGYFÜRDŐ. Vastimos fürdővel és hidegvízgyógyintéssel, égvényes-kénes savanyvíz és természetes arzen vastartalmú forrásokkal.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Tavaszi és nyári idény 1900. Valódi brünni szövetek. Egy szalvony 3.10 méter.

Csödtömegeladás. Készítők Weisz E. (Eszter) nyíregyházi lakos kereskedő.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Tavaszi és nyári idény 1900. Valódi brünni szövetek. Egy szalvony 3.10 méter.

GOLIÁT MALÁTA SÖR. kiváló itatóital és gyógycélokra szolgál. Ajánlják: Dr. Korányi és Dr. Kéty egyetemi tanár urak.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Állatvilág. Pillanati fényképekben. A képekhez magyarzatot írt Dr. HECK L. a berlini állatkerít igazgatója nyomán Dr. SZTERÉNYI HUGÓ.

Tavaszi és nyári idény 1900. Valódi brünni szövetek. Egy szalvony 3.10 méter.